

Avfallsgebyr for fraflyttet eiendom

18.11.2022 (2022/1321)

Saken gjelder spørsmålet om eieren av en fraflyttet helårsbolig kan pålegges å betale avfallsgebyr etter forurensningsloven § 34 første ledd, jf. § 30.

Sivilombudet kom til at ankenemnda hadde tatt feil rettslig utgangspunkt. Nemnda hadde vurdert saken som en fritakssøknad og ikke om det var hjemmel til å kreve gebyr fra en fraflyttet eiendom. Ombudet la til grunn at det må produseres husholdningsavfall på en eiendom for at den er omfattet av gebyrplikten. Hjemmelshaveren hadde flyttet permanent fra eiendommen, og det var opplyst at ingen hadde overnattet på eiendommen etter fraflyttingen. Ombudet kom til at det var tvil om eiendommen var omfattet av gebyrplikten og ba nemnda vurdere saken på nytt.

Sakens bakgrunn

A (heretter kalt klageren) eier eiendommen gnr X bnr Y i Luster kommune. Hun flyttet derfra i februar 2021 til Æ og endret folkeregistrert adresse til det nye bostedet. Det er opplyst at det er oppført to boligbygninger på hennes eiendom, hvor det ene er et bolighus og det andre er en enkel hytte uten innlagt vann, sanitæranlegg og strøm.

B søkte på vegne av klageren om fritak for avfallsgebyr til SIMAS IKS (Sogn interkommunale miljø- og avfallsselskap). Søknaden var begrunnet med at klageren fra februar 2021 hadde flyttet permanent fra eiendommen, og at ingen hadde folkeregistrert adresse på denne. SIMAS IKS avslo søknaden, og klageren påklaget vedtaket. SIMAS IKS ankenemnd, heretter kalt ankenemnda eller nemnda, opprettholdt avslaget i vedtak 9. november 2021.

Ankenemnda begrunnet avslaget med at renovasjon- og slamforskrift for SIMAS IKS (Sogn interkommunale miljø- og avfallsselskap), heretter kalt SIMAS-forskriften, pålegger helårsboliger tvungen renovasjon. Nemnda skrev at gebyret fastsettes ut ifra opplysningene i eiendomsregisteret; hvis en eiendom er registrert som helårsbolig i eiendomsregisteret, er

eiendommen pålagt renovasjonsgebyr, jf. SIMAS-forskriften § 17 tredje ledd. Nemnda skrev at fritak fra avfallsgebyret etter forskriftens § 18 femte ledd krevde at hjemmelshaveren til eiendommen dokumenterer at boligen ikke kan brukes, «det vil sei at eininga må ha brukshindring av objektiv art». Videre skrev nemnda at det er høye krav for å få innvilget en fritakssøknad, fordi SIMAS' kostnader til å opprettholde den kommunale infrastrukturen i mindre grad er påvirket av abonnentenes avfallsproduksjon.

Ankenemnda skrev deretter at det er objektive trekk ved eiendommen som kan gi grunnlag for fritak, ikke subjektive forhold ved den enkelte eier. Nemnda viste til at klagerens eiendom kunne brukes. Nemnda mente også at gebyret er en fellesskapsløsning for å opprettholde renovasjonstilbudet i kommunen som alle eiendommer må bidra til. På den bakgrunn av slo nemnda fritakssøknaden.

Klageren brakte saken inn for ombudet og mente at det ikke var grunnlag for å pålegge avfallsgebyr.

Våre undersøkelser

Vi fant grunn til å undersøke saken nærmere med SIMAS IKS ankenemnd. I undersøkelsesbrev 28. april 2022 ba vi ankenemnda redegjøre nærmere for om kravet om avfallsgebyr er i tråd med selvkostprinsippet og om retningslinjene og SIMAS-forskriften § 18 femte ledd har tilstrekkelig hjemmel i forurensningsloven § 34 første ledd om gebyrplikten.

I svarbrev 9. juni 2022 redegjorde ankenemnda nærmere for sine vurderinger. Nemnda tok utgangspunkt i at kommunen har rett til å kreve avfallsgebyr for eiendommer som er omfattet av tvungen ordning for innsamling av husholdningsavfall, jf. forurensningsloven § 34, jf. § 30. Videre skrev nemnda at eieren av en eiendom kan pålegges å betale avfallsgebyr selv om boligen ikke brukes regelmessig, og viste til at husholdningsbegrepet i forurensningsloven § 27a er videre enn i alminnelig språkbruk, jf. Ot.prp. nr. 87 (2001-2001) s. 6. Nemnda skrev at hvis det er på det rene at eiendommen står helt ubrukt, kan det prinsipielt tas til orde for at det ikke produseres husholdningsavfall på eiendommen, og at eiendommen dermed ikke er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt.

Deretter påpekte nemnda at det kan oppstå vanskelige bevissspørsmål i slike saker. Nemnda mente at kommunene har stort behov for forutberegnelighet knyttet til finansieringen av renovasjonsordningen. Nemnda mente derfor at fraflytting ikke kan være ensbetydende med at eiendommen faller utenfor tvungen renovasjon og gebyrplikt.

Deretter fremholdt nemnda flere hensyn som taler for tvungen renovasjon og gebyrplikt, selv om eiendommen er fraflyttet. Den pekte på at mange boligeiendommer i området er fraflyttet og brukes som fritidseiendommer. Dersom fraflytting skulle medføre at eiendommene ikke er omfattet av tvungen renovasjon, ville et betydelig antall boliger falle utenfor renovasjonsordningen. Det ville medført at kostnadene for kommunens renovasjonsordning blir veltet over på andre avfallsprodusenter, som nemnda mente ikke vil være forenelig med selvkostprinsippet.

Videre pekte nemnda på at eiendommer som fraflyttes på grunn av aldersrelaterede forhold, på et tidspunkt vil ha behov for opprydning «i forbindelse med dødsboskifte». Erfaringen tilsier at i slike prosesser vil store mengder løsøre og innbo bli levert til den lokale miljøstasjonen. Miljøstasjonen finansieres av avfallsgebyrene. Det vil derfor harmonere dårlig med prinsippet om at forurenser skal betale, at eiendommen som det innleverte løsøret og innboet er hentet fra ikke er ilagt avfallsgebyr.

Nemnda mente likevel at en fraflyttet boligeiendom kan anses å falle utenfor tvungen renovasjon og gebyrplikt, dersom eieren kan sannsynliggjøre at det overhodet ikke blir produsert avfall på eiendommen. Det vil bero på en konkret helhetsvurdering, der eieren må sannsynliggjøre fravær av avfallsproduksjon. Nemnda mente likevel at det er en presumsjon for at eiendommer hvor det typisk produseres husholdningsavfall, som eiendommer med bolighus, er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt.

Deretter vurderte nemnda om klagerens eiendom var omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt. Det følger av eiendomsregisteret at de to byggene på eiendommen er bolighus, som, ifølge nemnda, innebærer at eiendommen i utgangspunktet er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt. At eiendommen er fraflyttet, mente nemnda likevel taler for at eiendommen ikke er omfattet, men at fraflytting alene ikke er tilstrekkelig. Nemnda skrev at de ikke hadde andre holdepunkter for at eiendommen ikke er i bruk, for eksempel dokumentasjon på at vann- og avløpssystemet er stengt og plombert. På den bakgrunn mente nemnda det ikke var sannsynliggjort at eiendommen faller utenfor tvungen renovasjon og gebyrplikt.

Til spørsmålet om retningslinjene for fritak og SIMAS-forskriften § 18 femte ledd har tilstrekkelig hjemmel i forurensningsloven § 34, presiserte nemnda at SIMAS-forskriften ikke kommer til anvendelse i tilfeller der eiendommen ikke er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt.

Klageren opplyste blant annet at det ikke har vært noen overnattinger på eiendommen siden februar 2021, at ingen personer har eller har hatt folkeregistrert adresse på eiendommen siden hjemmelshaveren flyttet i februar 2021, og at SIMAS er tilbudt å hente de utplasserte avfallsbeholderne. Klageren opplyste videre at vann og avløp er påkoblet, og at strømmen er på i forsikringsøyemed for å forhindre frostskafer i boligen.

Nemnda hadde ikke ytterligere merknader.

Sivilombudets syn på saken

1. Gebyrplikten

1.1 Rettslig utgangspunkt for sakens vurderingstema

I ankenemndas vedtak synes nemnda å legge til grunn at klagerens eiendom er omfattet av gebyrplikten etter forurensningsloven § 34 første ledd, og at klageren derfor var henvist til å søke fritak fra gebyrplikten etter SIMAS-forskriften § 18 femte ledd, hvis hun dokumenterte at eiendommen «ikkje kan nyttast».

I svarbrevet hit synes nemnda å ha tatt et annet rettslig utgangspunkt. Nemnda la til grunn at kommunen har rett til å kreve avfallsgebyr for eiendommer som er omfattet av tvungen ordning for innsamling av husholdningsavfall, jf. forurensningsloven § 34, jf. § 30. Videre skrev nemnda at hvis det er på det rene at eiendommen står helt ubrukt, kan det prinsipielt tas til orde for at det ikke produseres husholdningsavfall på eiendommen, og at eiendommen dermed ikke er omfattet av gebyrplikten. Deretter mente nemnda at klageren ikke hadde dokumentert at det ikke produseres husholdningsavfall på eiendommen, og at eiendommen derfor er omfattet av gebyrplikten.

Ettersom nemnda synes å ha vurdert saken ulikt i vedtaket og i svarbrevet hit, vil ombudet redegjøre for det rettslige grunnlaget for spørsmålet i saken.

Forurensningsloven kapittel 5 gir kommunen rett og plikt til å ha en avfallsordning for ulike typer avfall. Etter § 30 plikter kommunen å ha en innsamlingsordning for husholdningsavfall. Første ledd første punktum lyder:

«Kommunen skal sørge for innsamling av husholdningsavfall.»

Det følger av § 27a første at «[m]ed husholdningsavfall menes avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar og lignende». I Ot.prp. nr. 87 (2001-2001) s. 6 er det uttalt at om «en bolig skal defineres som en privat husholdning, vil bero på hvorvidt boligen i hovedsak bidrar til å gi beboerne rom for hvile og anledning til matstell».

En kommune må ha hjemmel i lov for å kunne pålegge borgerne å betale gebyr for innsamlingen av husholdningsavfall (legalitetsprinsippet). Legalitetsprinsippet er også styrende for tolkningen av hjemmelen. Forurensningsloven § 34 første ledd lyder:

«Kommunen skal fastsette gebyrer til dekning av kostnader forbundet med avfallssektoren, herunder innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling, etterkontroll m.v. Kostnadene skal fullt ut dekkes inn gjennom gebyrene. Med kostnader menes både kapitalkostnader og driftskostnader. For avfall som kommunen har plikt til å samle inn, motta og/eller behandle etter §§ 29, 30 eller 31 må gebyret ikke overstige kommunens kostnader.»

Eiendommer som omfattes av ordningen for innsamling av husholdningsavfall etter § 30 må altså betale et avfallsgebyr fastsatt etter § 34, og gebyret skal ikke overstige kommunens kostnader. I uttalelse inntatt i årsmeldingen for 1986 side 109 (Somb-1986-51) la ombudet til grunn at bestemmelsene må forstås slik at eiendommene må produsere husholdningsavfall for å være omfattet av gebyrplikten i § 34. Dersom det ikke er etablert en husholdning på eiendommen (helårs- eller fritidsbolig) etter § 30, jf. § 27a første ledd, og det dermed ikke produseres husholdningsavfall, er eiendommen ikke omfattet av gebyrplikten etter § 34, og avfallsgebyr kan ikke pålegges.

En slik forståelse av forurensningsloven §§ 30 og 34 er i tråd med begrunnelsen for det såkalte selvkostprinsippet, som kommer til uttrykk i § 34 første ledd tredje setning. I forarbeidene til bestemmelsen, Ot.prp. nr. 11 (1979-1980), fremgår det at avfallsgebyret skal være betaling for en kommunal ytelse, og ikke et skattegrunnlag. I merknaden til § 34 er det uttalt at:

«[a]vfallsgebyret skal være betaling for en kommunal ytelse, og ikke et skattegrunnlag.

[...]

I og med at avfallsgebyret skal være betaling for en kommunal ytelse, skal gebyret i utgangspunktet fastsettes i forhold til hva det koster å betjene den enkelte avfallsleverandør. Avvik fra dette må godtas ut fra beregningstekniske hensyn.»

At avvik kan godtas ut fra beregningstekniske hensyn, innebærer eksempelvis at kommunen kan fastsette standardiserte gebyrer for eiendommene som er omfattet av gebyrplikten. For eiendommer som ikke er omfattet av gebyrplikten, er ikke dette relevant.

I uttalelser inntatt i årsmeldingene for 1983 side 71 (Somb-1983-36) og 1986 side 109 (Somb-1986-51) uttalte ombudet at helt fraflyttede boliger falt utenfor renovasjonsordningen og gebyrplikten, fordi eiendommene ikke produserte husholdningsavfall. Kommunene hadde derfor ikke hjemmel til å kreve avfallsgebyr.

I uttalelse 5. november 2010 (SOM-2010-500) var spørsmålet om en eiendom med 94 leiligheter kunne får fritak fra avfallsgebyret, fordi leilighetene ikke var tatt i bruk og det ikke var gitt midlertidig brukstillatelse ennå. Ombudet uttalte at «[d]et er imidlertid vanskelig å se at selvkostprinsippet tillater at en kommune innkrever renovasjonsgebyr for en eiendom som rent faktisk ikke er i bruk, og som heller ikke lovlig kan tas i bruk». I uttalelsen må ombudets henvisning til at eiendommen ikke lovlig kunne tas i bruk forstås som en del av den konkrete vurderingen av saken og som en henvisning til det faktiske grunnlaget konklusjonen var basert på. Det kan ikke utledes av dette at ombudet mente at det var et vilkår etter forurensningsloven § 34, jf. § 30 for å ikke være omfattet av gebyrplikten, at eiendommen ikke lovlig kan tas i bruk, slik ankenemnda synes å legge til grunn i redegjørelsen hit.

I artikkelen Kan selvkostprinsippet påberopes av den enkelte borger ved beregning av offentlige gebyrer? publisert i Kritisk juss, 2021 side 141, synes forfatter Elin Sarai å legge et tilsvarende rettslig utgangspunkt til grunn for gebyrplikten. Etter en gjennomgang av rettskildene for avfallsgebyr, skriver hun på side 169:

«Det prinsipielt avgjørende må likevel være at forurensningslovens § 30 første ledd fastslår at kommunen skal sørge for innsamling av 'husholdningsavfall', og § 34 første ledd tredje setning fastslår at avfallsgebyret ikke må overstige kommunens kostnader for slik innsamling. Vilkåret 'husholdningsavfall' forutsetter at det er etablert en husholdning på eiendommen, enten i form av fast beboelse eller bruk som fritidseiendom. Fraflyttede eiendommer som verken benyttes til helårs- eller fritidsformål, er ikke leverandører av 'husholdningsavfall', og kan dermed ikke omfattes av den tvungne renovasjonsplikten.»

I redegjørelsen hit for det rettslige utgangspunktet for hvilke eiendommer som er omfattet av gebyrplikten, har nemnda i tillegg vist til at eiendommen potensielt kan brukes som fritidseiendom, at det er bevismessige utfordringer ved vurderingen av om det produseres husholdningsavfall på eiendommen, at kommunen setter av store ressurser til

innsamlingsordningen som gir kommunen behov for forutberegnelighet i finansieringen, og at arvinger ved et senere dødsboskifte vil kunne ha behov for å levere avfall fra eiendommen til miljøstasjonen.

På bakgrunn av nemndas standpunkt om at dersom en eiendom står helt ubrukt, kan det prinsipielt tas til orde for at det ikke produseres husholdningsavfall på eiendommen, og at eiendommen dermed ikke er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt, er det uklart hvilken relevans eller vekt nemnda mener at disse hensynene har i vurderingen av om en eiendom som faktisk ikke er i bruk er gebyrpliktig.

På grunnlag av de gjennomgåtte rettskildene legger ombudet til grunn at vurderingstemaet for om en eiendom er omfattet av gebyrplikten fremgår av ordlyden i forurensningsloven § 34 første ledd, jf. § 30; det må produseres husholdningsavfall på eiendommen for at den er omfattet av gebyrplikten. Det avgjørende må være hva eiendommen faktisk brukes til, og ikke hvordan den potensielt kan brukes. Verken bevismessige utfordringer eller kommunenes behov for forutberegnelighet har vært fremholdt av lovgiver som hensyn de har ønsket å ivareta gjennom bestemmelsene om avfallsgebyr. Ombudet kan derfor ikke se at de hensynene nemnda har trukket frem er relevante ved fastsettelsen av det rettslige utgangspunktet for gebyrplikten.

1.2 Er det etablert en husholdning på eiendommen, slik at det produseres husholdningsavfall der, som medfører at eiendommen omfattes av gebyrplikten, jf. forurensningsloven § 34 første ledd?

I eiendomsregisteret er bolighusene på eiendommen registrert som eneboliger. Ombudet er enig med nemnda i at dette taler for at eiendommen produserer husholdningsavfall og som utgangspunkt derfor er omfattet av gebyrplikten. På den annen side er det uomtvistet at hjemmelshaveren i denne saken har flyttet permanent fra eiendommen, og flyttingen er registrert i Folkeregisteret. Det taler klart i retning av at eiendommen ikke er i bruk og derfor ikke produserer husholdningsavfall.

Videre har klageren opplyst at det ikke har vært noen overnattingsdøgn på eiendommen siden hjemmelshaveren flyttet i februar 2021, og at SIMAS har blitt tilbudt å hente avfallsbeholderne som står på eiendommen. Dette taler i samme retning.

Nemnda har i svarbrevet hit skrevet at manglende plombering av vann- og avløpssystemet taler for at boligen er i bruk og at det produseres husholdningsavfall. Ombudet er enig i at plombering kunne talt for at boligen ikke er i bruk og ikke produserer husholdningsavfall. Men det er vanskelig å se at manglende plombering i seg selv taler for det motsatte. Ombudet mener derfor at dette har begrenset vekt i vurderingen.

Slik saken er opplyst for ombudet, foreligger det ikke konkrete opplysninger som taler for at denne eiendommen er i ulovlig bruk som fritidsbolig eller at det er søkt om tillatelse til å bruke den som fritidsbolig. Ombudet mener at en generell antakelse om at klagerens bolig vil kunne brukes av andre som fritidsbolig uten tillatelse til bruksendring, på grunnlag av hva nemnda anser som vanlig i distriktene, har begrenset vekt i vurderingen.

Det er ikke tvilsomt at klageren har flyttet permanent fra eiendommen, og at hun har endret folkeregistrert adresse til den nye boligen. Klageren har opplyst at det ikke har vært overnatting på eiendommen siden den ble fraflyttet, og at SIMAS har fått tilbud om å hente avfallsbeholderne. Nemnda synes imidlertid ikke å ha vurdert klagerens opplysninger om manglende bruk av eiendommen. Den har heller ikke påpekt relevante forhold av vekt som tilsier at eiendommen har en etablert husholdning.

Ombudet er kommet til at det er begrunnet tvil om eiendommen er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt etter forurensningsloven § 34 første ledd. Ombudet ber ankenemnda om å vurdere saken på nytt.

2. SIMAS-forskriften og retningslinjene

I undersøkelsesbrevet spurte ombudet om SIMAS-forskriften og SIMAS' retningslinjer for fritak fra renovasjonsgebyr har tilstrekkelig hjemmel i forurensningsloven § 34 første ledd.

2.1 SIMAS-forskriften

SIMAS-forskriften § 18 femte ledd lyder:

«Abonnentar som kan dokumentere at ei abonnenteining ikkje kan nyttast, vil etter søknad kunne få fritak frå både fast og variabel del av gebyret. SIMAS fastset gjennom retningslinjer kva brukshindringar som kvalifiserer til fritak og kva dokumentasjon som vert kravd.»

I svarbrevet hit har ankenemnda lagt til grunn at forskriften ikke åpner for at kommunen kan illegge renovasjonsgebyr for eiendommer hvor det ikke produseres husholdningsavfall. Nemnda mener derfor at forskriften ikke gjelder for slike eiendommer, og at bruk av fritaksbestemmelsen i forskriftens § 18 femte ledd forutsetter at eiendommen er gebyrpliktig.

Ombudet er enig med ankenemnda i disse utgangspunktene. Ombudet bemerker likevel at ordlyden i forskriften § 18 femte ledd synes å ligge nær tilfeller som vil innebære at eiendommen ikke er omfattet av gebyrplikten og dermed heller ikke av forskriften. For kommunenes innbyggere kan forskriftens ordlyd gi inntrykk av at de må søke om fritak fra gebyrplikt etter SIMAS-forskriften § 18 femte også i tilfeller der spørsmålet i realiteten er om de i det hele tatt er omfattet av gebyrplikten etter forurensningsloven § 34, jf. § 30.

SIMAS-forskriften fastsettes av kommunestyrene i henholdsvis Luster, Sogndal, Lærdal, Aurland, Høyanger og Vik kommuner. Ombudet har ikke undersøkt spørsmålet om forskriftens § 18 femte ledd har tilstrekkelig hjemmel i forurensningsloven § 34 overfor kommunene. På den bakgrunn tar ikke ombudet endelig stilling til spørsmålet. Ombudet ber SIMAS om å ta opp spørsmålet med kommunene.

2.2 SIMAS' retningslinjer for gebyrfritak

I SIMAS' retningslinjer for fritak for avfallsgebyr fremgår det blant annet at renovasjonsrutene må opprettholdes selv om en bolig ikke er i bruk i kort eller lengre tid, som innebærer at «jo færre

som er med på å betale for drifta av innsamlinga, jo dyrare vert det for den enkelte». SIMAS-forskriften fastsetter derfor ett standardgebyr per boenhet på eiendommen. Videre er det fastsatt retningslinjer for fritak for gebyr. Retningslinjene viser til at fritak kan gis for eiendommer som ikke kan brukes og at SIMAS har bestemt hvilke brukshindringer som kvalifiserer for fritak og hvilken dokumentasjon som er nødvendig. Det fremgår følgende:

«Grunnlag for fullstendig fritak:

- Bustad er riven/brent
- Bustad med reell brukshindring, dvs. objektive trekk ved bustaden som forårsakar brukshindring.»

I svarbrevet hit har ankenemnda i liten grad redegjort for om innholdet i retningslinjene er i tråd med forurensningsloven § 34, jf. § 30. Ombudet legger til grunn at fritak for avfallsgebyr etter SIMAS-forskriften § 18 femte bare er aktuelt i de tilfellene der eiendommen er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt. SIMAS' retningslinjer gjelder derfor ikke for tilfeller som i utgangspunktet ikke er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt.

Ettersom spørsmålet i saken er om klagerens eiendom er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt og ankenemnda er bedt om å vurdere dette på nytt, er fritak for gebyrplikt ikke en relevant problemstilling for ombudet nå. Ombudet vurderer derfor ikke retningslinjene nærmere, men bemerker at de gjengitte formuleringene i retningslinjene (se avsnitt 42) om formålet med avfallsgebyret synes å ligne beskatningsformål i strid med uttalelsene i forarbeidene til forurensningsloven § 34.

Videre synes beskrivelsen av hva som kreves for å få fritak etter søknad etter forskriftens § 18 femte ledd å ligge nær tilfeller som vil medføre at eiendommen ikke er omfattet av tvungen renovasjon og gebyrplikt i det hele tatt. Som for SIMAS-forskriften, kan retningslinjenes ordlyd gi inntrykk av at innbyggerne må søke om fritak fra gebyrplikt etter SIMAS-forskriften § 18 femte ledd i tilfeller der spørsmålet i realiteten er om eiendommene i det hele tatt er omfattet av gebyrplikten etter forurensningsloven § 34, jf. § 30.

På generelt grunnlag, minner ombudet om at kommunene eller renovasjonsselskapene ikke kan utvide anvendelsesområdet for gebyrplikten i forurensningsloven § 34 ved å oppstille vilkår i forskrift eller retningslinjer som innebærer at eiendommer omfattes av gebyrplikt utover det som følger av lovens § 34.

Ombudet ber SIMAS om å gjennomgå retningslinjene for avfallsgebyr for å forsikre seg om at disse er i tråd med forurensningsloven § 34, jf. § 30.

Konklusjon

Sivilombudet legger til grunn at det må produseres husholdningsavfall på eiendommen for at den kan være omfattet av tvungen ordning for innsamling av husholdningsavfall og gebyrplikt etter forurensningsloven § 34 første ledd. Nemndas har tatt feil rettslig utgangspunkt i sitt vedtak. I svarbrevet hit har nemnda opplyst saken bedre og lagt til grunn et annet rettslig

vurderingstema. Ombudet mener imidlertid det er begrunnet tvil om eiendommen saken gjelder er omfattet av gebyrplikten med den begrunnelsen nemnda har gitt.

Ombudet ber ankenemnda om å vurdere saken på nytt i lys av det som framgår i uttalelsen.

Ombudet har merket seg at ankenemnda har skrevet at den ikke er kjent med hvordan eiendommen har blitt brukt etter at hjemmelshaveren flyttet derfra. Ombudet har ikke undersøkt om saken var tilstrekkelig opplyst da nemnda fattet sitt vedtak, jf. forvaltningsloven § 33 femte ledd. Ombudet forutsetter at den nye vurderingen av den faktiske bruken av eiendommen bygger på et tilstrekkelig opplyst faktum.

Ombudet bes holdt orientert om den nye vurderingen innen 20. desember 2022.

Når det gjelder SIMAS' oppfølging overfor kommunene av spørsmålet om SIMAS-forskriften § 18 femte ledd har tilstrekkelig hjemmel i forurensningsloven § 34, jf. § 30, bes nemnda om å orientere ombudet om dette innen 31. januar 2023.

18.11.2022 (2022/1321)